

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lv dovici || De Ponte Vallis-|| Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-|| libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1626

§. 3. Tempus & modus cibum sumendi

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45802](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45802)

data, & laudata in scriptura facta. Et o *Aaroni eiusq; filii sacerdotibus dixit Dominus: vinum, & omne quod inebriare potest non bibetis, quando intratis in tabernaculum testimonii, ne moriamini.* Et lex Nazaeorum, qui p *votum faciebant, ut sanctificarentur, seq; Domino consecrarent, erat, vt a vino, & omni, quod inebriare possit, absterent.* Quod confirmauit Angelus Gabriel, cum de Sancto Ioanne Baptista, Euangelicæ legis Præcuratore, dixit: *q; erit magnus coram Domino; & siceram non bibet; & spiritu sancto replebitur adhuc ex utero matris suæ: vt statim appareret, quàm esset gloriosus modus hic abstinentiæ, qui tantam eius excellentiam comitabatur, quasi fundamenta iacturi ad designandam Legem Nouam.* Quamuis autem S. Apostolus suaferit Timotheo discipulo suo, vt *Modico vino vteretur, tamen paulò ante dixit: te ipsum castum custodi, & tunc causam subiunxit, cur suaderet modico vti vino; propter stomachum, inquit, suum, & frequentes infirmitates tuas; & quoniam opus erat maioribus viribus ad grauiores sustinendos labores.* Magnumq; indicium est sanctæ cõsuetudinis Timothei, quam mutare noluit, nisi à suo Magistro impulsus; cuius consilio securior est facultas, illam mutandi Et vt S. Bernardus ait, qui talis fuerit, qualis erat Timotheus, benè licebit ei ea facultate vti,

§. III.

Tempus & modus cibum sumendi.

TERTIO loco præscribitur Temperantia tempus & horam sumendi cibum; & quoties, & in quo loco sit sumendus obseruatis in omnibus Prudentiæ Regulis, & attenta necessitate sumentis, & cõsuetudine Patriæ, statutiq; Religionis, ita vt præscripta hora cõueniēs non præueniatur prætextu alicuius sensualitatis: ne talis in illud vā incidat, de quo dixit Ecclesiasticus: *aterra, cuius principes mane comedunt: beata vero terra, cuius principes vescantur in tempore suo ad reficiendum, & non ad luxuriam.* Idem autem intelligit comedere mane, & comedere extra tempus, & propter voluptatem Aptè autē vtrumque coniunxit: qui enim ob sensualitatem suam comedit; nec horam seruat, nec tempus; qui autem comedit ad refectionē & sustentationē naturæ, non præuenit tēpus ad id aptum. Estq; signū exiguæ valdeq; infantilis viuetutis, quod quis huius gulæ modo se dedat. Nam (vt Cassianus aduertit), qui non exspectat patiēter horā præscriptam, nec se ipsum superat, ne extra præscriptum tempus comedat; is difficilè poterit seipsum vincere in rebus maioris momenti. In solo vno casu (ait ipse) Patres Eremitæ horam præueniebant, aut sæpius, quàm solerent, comedebant: quando scilicet opus erat charitatem & societatem hospitiibus exhibere. Sed nec tunc præscriptam sibi quantitatem ciborum excedebant: imo aliqui medietatem tantum suo tempore sumebant, reijcientes aliam medietatem ad horam, qua hospes illo die esset venturus. Et vniuersim suadebant, magis expedire, quo-

o *Leu. 10. 9.**Ezech. 4. 21.**p Thm. 6. 2.**q Luc. 1. 15.**1. Tim. 5.*

23.

*Apolog. ad
Guilhel. &
Serm. 10. in
Cans.*

Temperā-
tia tempus
sumptioni
cibi præ-
scribit.

*a Ecc. 10. 16.**Lib. 5. c. 20.**24. & 25.**Coll. 2. c. 26.**Lib. 5. cap.**9. & collat.**2. c. 23.*

Epist. ad
Eustoch. &
in Regul.
cap. de Ab-
stinencia.

Regul. 72.
ex Fufis.

b 1. Cor. 14.
40.

Ad Fratres
de Monte.

Serm. 18.

d Osee, 7. 4

e Eze, 31. 19.

E Prom. 23. 1.

Lib. 1. Mo-
val. c. 4.

Lib. 1. Offic.
c. 20.

tidie semel aut bis moderatum cibum sumere; quam diu abstinere, & post se se saturare & replere. Et S. Hieronymus ait: melius esse, quotidie parum quam raro satis sumere: quemadmodum terræ, vtilior est pluuia sensim ascendens: quam nimbus magno cum impetu cadens. nimius enim cibum perdit bona Exercitia: magis igitur expedit, ita illum sumere, vt statim post illa continuare.

DENIQUE Temperantia ordinē & rectitudinē præscribit in modo sumendi cibum: vt decentia, qualitati sumētis, & circumstantium ædificationi deservetur; multo que magis illa, quæ Deo D. N. placeat: in cuius præsentia supra dicebamus, cibus sumendus est, vt excitemur ad id faciendum cum qua par est, decentia interiori & exteriori, quemadmodum qui comedit coram Principe & Rege terræ, grauitatem & totius hominis compositionem magnam seruaret in mensa. Quare in comestione (ait S. Basilius) seruanda esse documentum illud Apostoli, dicentis: *b omnia vestra honeste, & secundum ordinem fiant.* Sed duo præcipue extrema sunt vitanda: *alterum*, comedere valde festinanter, magnosque bolos sumendi: id enim est magnum in oratione valde interioris appetitus indicium; & sanitati, bonæque digestionis contrarium; & nominatim grauitati ac modestiæ Religiosæ. quod fufius prosequitur S. Bonauentura sequutus S. Bernardum. *Alterum* est, nimis tarde comedere, diu cibum aut potum in ore retinendo, vt inundo & gurgulio sapore diutiùs delecteris. Hunc gula modum S. Dorotheus Lemariensis id est insanam palati siue gutturis voluptatem appellat: qualis erat illorum de quibus dixit Osee: *quod d super triticum & vinum ruminarent, eum in tractu quo solent animalia ruminantia; vt, dum comedunt & bibunt, maiore percipiunt voluptatem.* De vtroque hoc extremo admonet Ecclesiasticus dicens: *ne, cum manducas multum, odio habueris. Et si in medio multorum sedisti, prior illis ne extendas manum tuam nec prior bibere. Cessa prior causa disciplina, & noli nimis esse, & tardior, ne forte offensus.*

SEU aliùs adhuc hæc monita ac documenta tradit Salomō, dicens: *quando sederis, vt comedas cum principe, diligenter attende, que apposita sunt ante faciem tuam: & statue cultum in gutture tuo: si tamen habes in potestate animam tuam.* In qua sententia quinque momenti documenta tradit, seruanda præcipue in conuiujs, de quibus S. Gregorius ait, vix fieri posse abique aliquibus peccatis. Ac propterea S. Ambrosius perfectionis cultoribus suadebat, illa fugere: eod quod multum temporis in eis expendatur. Multaque verba profana & noxia proferantur, quibus non possis aures tuas occludere; quod si impedire illa tentes, habebis superbus, & inurbanus. Cogent etiam nolentem comedere, & bibere præter tuam consuetudinem; & quolibet excessu, & inordinatione acciden-

te maculaberis, eò quòd præsentia tua censeberis omnes approbasse. Quoniam autem non possunt interdum huiusmodi conuiuia euitari, seruanda tibi sunt prædicta Salomonis documenta. *Primum* est, vt *diligenter attendens qua apponuntur*, non te effundas ad vescendum de omnibus; sed prius consideres, quòd magis tibi expediat. *Secundum*, vt *statuas cultrum discretionis in guttore tuo*, perpendens periculum cui expositus es, gulæ succumbendi, si nimius cibus per tuum guttur ingrediatur. *Tertium* est, vt *non desideres de cibis eius*; sed cultro mortificationis iugules desiderium & appetitum ciborum, & vinorum delectabilium & pretiosorum, quæ sunt verè *panis mendacii*, hoc est fallaces & mendaces cibi, qui te decipiunt alliciendo, & impellendo ad plus sumendum, quàm opus habeas. *Quartum* est, vt cultrum quoque statuas in guttore tuo, mortificando linguam, ne ad loquendum laxetur; nam etiam imminet periculum succumbendi & moriendi propter sermonem. *Quintum* est, vt comedas, loquaris, totumque illud opus facias, quasi cultrum in guttore tuo haberes: qui in memoriam reuocet, moriendū tibi esse; fierique posse, vt ex ipsa mensa deducaris in sepulchrum. Hisce quinque documentis satis munitus eris contra gulæ spicula: quamuis victoria ad eò sit rara, vt Sapiens idē adiecit: *si tamen habes in potestate animam tuā*: quasi dixerit: hæc omnia, quæ tibi dixi, facito, si tantam habes virtutē, vt animam tuā frænare & intra certos limites in huiusmodi occasionibus continere possis: Nā grauius & prudētius S. Chrysostomus dixit: quis est vincēs tā facile inimicos, vt prædens trophæum erigat? S. Augustinus etiā cū multum in sanctitate profecisset. Deo D. N. dicebat: quotidie cōtra appetitū comedendi & bibendi pugno: & quis est Domine, qui non aliquando metā & necessitatis limites egrediatur: quicunq; is est, magnus certē vir est: debetq; meritō sanctum nomen tuū magnificare: ego autē non sum talis, sed homo peccator. Et quāuis aliqui sint (vt ait Cassianus), qui facile cōuiuia euitēt, cibosq; delicias sibi non procurēt: pauci tamen sunt, qui moderatē vtātur, sibi permissis; sciantq; se ipsos mortificare, cū illos habent coram se positos. Quare aptum illud est consiliū, vt aliqua semper mortificatio fiat dum cibus sumitur, aliquid relinquendo coram quæ melius se vident, & palatum delectant, tam vincendæ gulæ causa quàm Christo D. N. in eius pauperibus aliquid tribuendi. Nam si qui valde se mutuo diligunt, cū simul comedunt alter alteri offert bolū aliquem iucundioris cibi, aut etiā mittit extra mensam, si prope sit: non censebitur magnam quid facere, qui Christum Dominum verè ex corde diligit: si aliquid comedere omittat, quo aliās recreabatur, vt ad ipsum Dominū mittat in suis pauperibus existentem, & id expectantem. Aduertit enim S. Greg. semper expedire; vt misericordia cum abstinentia coniūgatur, in diebus præcipuè ieiunij; ita vt demus egētibus, quod nobis superest, aut ex cibis subtrahimus.

Discretio
in comestione adhibenda.
Desiderium vinorum delectabilium fugiendū.
Mortificanda lingua in conuiuio.
Memoria mortis adsit.

Hom. 59. ad Popul.
Lib. 10. Cōfess. c. 8.

Lib. 5. c. 7.

3 p. Passerius. Ad. moni. 110